

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA VANJSKE
POSLOVE I
SIGURNOSNU POLITIKU

Bruxelles, 26.4.2017.
JOIN(2017) 16 final

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Posebno upravno područje Hong Kong: godišnje izvješće za 2016.

ZAJEDNIČKO IZVJEŠĆE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Posebno upravno područje Hong Kong: godišnje izvješće za 2016.

Sažetak

Od predaje Hong Konga Narodnoj Republici Kini 1997. Europska unija (EU) i njezine države članice pažljivo prate razvoj događaja u području politike i gospodarstva u Posebnom upravnom području Hong Kongu u skladu s načelom „jedna zemlja, dva sustava“. EU podržava politiku „jedinственe Kine“ te podupire načelo „jedna zemlja, dva sustava“ i njegovu provedbu. U skladu s obvezom danom Europskom parlamentu 1997., Europska komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje objavljuju godišnje izvješće o razvoju događaja u Hong Kongu. Ovo je 19. takvo izvješće, koje obuhvaća razvoj događaja tijekom 2016.

Godina 2016. bila je politički izazovna godina za Posebno upravno područje Hong Kong i za primjenu načela „jedna zemlja, dva sustava“. Hongkonško društvo postaje sve polariziranije. Raste zabrinutost stanovništva zbog budućnosti Hong Konga nakon 2047., do kada je Temeljnim zakonom Hong Konga zajamčeno da će se primjenjivati načelo „jedna zemlja, dva sustava“. Godinu 2016. obilježili su i dalje prisutna zabrinutost zbog nestalih izdavača, nemiri u Mong Koku, pojava političkih skupina koje se zalažu za samoodređenje, pa čak i neovisnost, izbori za Zakonodavno vijeće i diskvalifikacija dvaju izabranih članova Zakonodavnog vijeća koji se zalažu za neovisnost, odluka Stalnog odbora pri Nacionalnom narodnom kongresu (NPCSC) da objavi tumačenje odredbi Temelnog zakona koje se odnose na polaganje prisege, glasanje za Izorno povjerenstvo i pripreme za izbore glavnog upravitelja.

Slučaj nestanka petorice izdavača u 2015., koji EU smatra najozbiljnijom prijetnjom Temeljnom zakonu i načelu „jedna zemlja, dva sustava“ od predaje vlasti 1997., još se rješava, a okolnosti pod kojima su nestali još nisu razjašnjene. Jedan od izdavača i dalje je u pritvoru a da protiv njega nije podignuta službena optužnica.

Unatoč navedenim problemima, u 2016. načelo „jedna zemlja, dva sustava“ općenito je dobro funkcioniralo.

Pokazalo se da je pravosuđe i dalje neovisno i da poštuje zakonite postupke usprkos činjenici da je bilo suočeno s politički osjetljivim slučajevima izmjene pravosudnih propisa i odluka te NPCSC-ova tumačenja Temelnog zakona.

Vlada, gospodarski dionici i stanovništvo u cjelini i dalje su se pridržavali općeg načela vladavine prava. Snažna borba protiv korupcije nastavila se, a pokazatelji dobrog upravljanja bili su pozitivni. Hong Kong se našao na 14. mjestu prema Indeksu percepcije korupcije organizacije Transparency International.

Sloboda govora i sloboda informiranja u načelu su se poštovali. Međutim, može se uočiti negativan trend u području slobode medija i u izdavačkoj industriji zbog opreza i autocenzure

pri izvješćivanju o događajima u području unutarnje i vanjske politike Narodne Republike Kine. Tome je pridonio i slučaj nestanka izdavača.

Hong Kong je zadržao status konkurentnog svjetskog poslovnog i financijskog središta i glavnog svjetskog čvorišta za poslovanje s kontinentalnom Kinom te je platforma za ispitivanje reforme kineskog tržišta kapitala. Kako bi se bolje prilagodio izazovima digitalnog doba, Hong Kong nastoji svoju strategiju rasta preusmjeriti na tehnologiju i inovacije. Vladavina prava, transparentni regulatorni okvir, vrlo niska razina korupcije i niska stopa kriminala te učinkovita javna uprava i neovisno sudstvo pridonijeli su očuvanju i poticanju povoljne ulagačke klime na kojoj se temelji uspjeh Hong Konga.

EU potiče Posebno upravno područje Hong Kong i središnju vladu Kine da nastave provoditi izbornu reformu u skladu s Temeljnim zakonom i da postignu dogovor o demokratskom, pravičnom, otvorenom i transparentnom izbornom sustavu. Uvođenjem općeg prava glasa vlada bi osigurala veću potporu javnosti i veću legitimnost za postizanje gospodarskih ciljeva i rješavanje društvenih problema u Hong Kongu kao što su socioekonomske i generacijske razlike u hongkonškom društvu. Rekordni odaziv na izbore za Zakonodavno vijeće (LegCo) i Izorno povjerenstvo pokazuje da stanovništvo želi aktivno sudjelovati u političkom životu i u donošenju odluka o budućnosti Posebnog upravnog područja.

Razvoj događaja u području politike

Politička klima u Hong Kongu i dalje je vrlo polarizirana između strane bliske vlasti i prodemokratske strane. Pojava „lokalističkog“ pokreta kao političke sile povećala je tenzije. Odnosi između izvršne i zakonodavne vlasti i dalje su bili napeti jer su zakonodavci iz oporbe provodili kampanju obustave suradnje i koristili se taktikom opstrukcije dugim govorima kako bi odgodili vladine inicijative. Na primjer, Zakonodavno vijeće već drugi put nije uspjelo donijeti nacrt izmjene Zakona o autorskom pravu, što je, budući da postojeći pravni okvir potječe iz doba prije interneta, ozbiljno ugrozilo nastojanja vlade da Hong Kong pretvori u regionalno čvorište za prava intelektualnog vlasništva.

Slučaj nestanka petorice **izdavača** krajem 2015. nastavio se u 2016. Tijekom godine četvorica su se vratila u Hong Kong, no okolnosti pod kojima su nestali nisu razjašnjene. Gui Minhai, švedski državljanin, i dalje se nalazi u pritvoru u Kini, a da protiv njega nije podnesena službena optužnica. Trojica izdavača koji su se vratili rekli su da su dobrovoljno otišli u kontinentalnu Kinu radi sudjelovanja u istrazi, a Lam Wing Kee javno je rekao da su ga pripadnici sigurnosnih snaga kontinentalne Kine oteli i ispitivali osam mjeseci. Na televiziji su prikazana „priznanja“ nekoliko izdavača. EU je nekoliko puta izrazio zabrinutost zbog tih događaja.

U više navrata ukazao je na to pitanje vlastima Hong Konga i Kine. Glasnogovornica Visoke predstavnice / potpredsjednice Mogherini 7. siječnja objavila je izjavu vezanu uz taj slučaj¹, opisujući ga kao „iznimno zabrinjavajućeg“. Europski parlament je 4. veljače donio rezoluciju

¹ https://eeas.europa.eu/delegations/hong-kong/4962/statement-spokesperson-disappearance-individuals-associated-mighty-current-publishing-house_en

kojom izražava ozbiljnu zabrinutost zbog tih nestanaka² te je 23. studenoga donio rezoluciju o slučaju Guija Minhajja³.

EU ova pitanja shvaća vrlo ozbiljno i nada se da se takvo što neće ponoviti. Valja poduzeti sve potrebne korake kako bi se ponovno uspostavilo povjerenje u hongkonšku vladavinu prava i načelo „jedna zemlja, dva sustava“.

Jedan od najznačajnijih političkih događaja u 2016. bila je **pojava novih političkih skupina** nakon neuspjele izborne reforme i hongkonške „kišobran-revolucije“. Nekoliko radikalnih skupina koje se općenito nazivaju **lokalistima** zalažu se za obranu interesa Hong Konga u odnosu na interese Kine, a neki od njih pozivaju na samoodređenje (Demosisto) ili potpunu neovisnost (Hongkonška autohtona stranka, Hongkonška nacionalna stranka). Hongkonška nacionalna stranka izjavila je da će tražiti neovisnost i pritom se služiti „svim sredstvima“, ne isključujući nasilje kao krajnje rješenje. Prema izvještavanju medija postoji najmanje 21 lokalistička skupina. Hongkonška i kineska središnja vlast jasno su izrazile protivljenje pozivima na neovisnost i samoodređenje jer se njima krše odredbe Temeljnog zakona.

Prvog dana kineske nove godine, 8. veljače, između prosvjednika i policije izbili su nasilni sukobi do kakvih je prije rijetko dolazilo u Hong Kongu. Petstotinjak prosvjednika bacalo je cigle i palilo vatre, a nadjačane policijske snage ispalile su dva hica upozorenja. Nakon desetosatne **pubune u Mong Koku** bilo je 128 ozlijeđenih, od čega 90 pripadnika policijskih snaga. Od 64 uhićena prosvjednika 38 je optuženo za izazivanje nemira (optužbe protiv 10 optuženika kasnije su povučene). Mnogi prosvjednici bili su pripadnici lokalističkih skupina. Policija je izjavila da su prosvjedi bili organizirani i planirani. To dosad nezabilježeno nasilje možda je potaknuto socijalnim i političkim nezadovoljstvom, osobito među mladima.

Na samoodređenje i neovisnost pozivalo se u razdoblju koje je prethodilo **dopunskim izborima za Zakonodavno vijeće** u veljači i tijekom rujanske kampanje za izbore za Zakonodavno vijeće. Broj osoba u Hong Kongu koje doista podupiru te radikalne ideje nije velik, no nezadovoljstvo socijalnom i gospodarskom situacijom te nezadovoljstvo tradicionalnim političkim snagama pridonose jačanju potpore lokalistima. U tom kontekstu EU podsjeća da podržava politiku „jedinствене Kine“ i nastavak provedbe načela „jedna zemlja, dva sustava“ u Hong Kongu.

Na dopunskim izborima održanima 28. veljače jedan je radikalni autohtoni hongkonški kandidat, protivnik utjecaja kontinentalne Kine, neočekivano ostvario značajan rezultat osvojivši 15 % glasova. Iako nije osvojio mjesto u Zakonodavnom vijeću (mjesto je osvojio pandemokratski kandidat), taj je rezultat vrlo značajan jer daje politički legitimitet dosada marginalnom političkom pokretu.

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0045+0+DOC+XML+V0//HR>

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0444+0+DOC+XML+V0//HR>

Tisuće osoba okupilo se 5. kolovoza na prvom skupu za neovisnost. Dok su organizatori tvrdili da je skupu prisustvovalo 10 000 osoba, prema podacima koje je objavila policija skupu je prisustvovalo 2 500 prosvjednika.

U Hong Kongu su se 4. rujna održali izbori za 70 članova Zakonodavnog vijeća. Usprkos tome što ne postoji opće pravo glasa, općenito se smatra da nije bilo političkog uplitanja te da je postupak u velikoj mjeri bio uredan. Na izbore je izašlo 2,17 milijuna birača (58 % izbornog tijela), što je rekordan broj.

Strana bliska vlasti zadržala je većinu, no prodemokratska opcija sada može spriječiti donošenje zakona za čije je donošenje potrebna dvotrećinska većina. Rezultati izbora potvrdili su sve veću političku polarizaciju u Hong Kongu, a obilježio ih je izbor nekoliko lokalističkih kandidata koji su osvojili gotovo 19 % glasova. Za novo Zakonodavno vijeće karakteristična je i velika generacijska promjena. Gotovo trećina članova Zakonodavnog vijeća nova je, a mnogi od njih znatno su mlađi od dosadašnjih članova Vijeća.

Međutim, negativna strana izbora bila je isključenje šestero kandidata koji se zalažu za neovisnost iz upitnih razloga čija je pravna osnova naknadno osporavana.

Novi mandat Zakonodavnog vijeća počeo je kaotičnim **svečanim polaganjem prisege**. Nekoliko izabраниh članova Zakonodavnog vijeća izmijenilo je tekst prisege ili je njihovo ponašanje na neki drugi način protumačeno kao iskazivanje nepoštovanja. Od nekih je zatraženo da odmah ponovno polože prisegu, dok je drugima omogućeno da to učine na posebnoj sjednici Zakonodavnog vijeća.

Poseban je problem nastao zbog osobito radikalnog poteza dvoje novoizabраниh zakonodavaca koji se zalažu za neovisnost, predstavnika stranke Youngspiration Sixtusa Leunga i Yau Wai-ching, koji su izravno vrijeđali kontinentalnu Kinu. Vlada je pokrenula izmjenu pravosudnih propisa i odluka kako bi ih spriječila da ponovno polažu prisegu te ih na taj način prisilila da se odreknu svojih mjesta u Zakonodavnom vijeću.

Dok je predmet još bio u tijeku predu hongkonškim sudom, NPCSC je odlučio intervenirati i objaviti tumačenje odredbi Temelnog zakona koje se odnose na polaganje prisege (članak 104.). Tim je tumačenjem, koje je NPCSC jednoglasno prihvatio 7. studenoga, poslana jasna poruka da se Sixtusu Leungu i Yau Wai-ching treba zabraniti ponovno polaganje prisege i preuzimanje dužnosti. Kasnije donesena sudska odluka bila je slična, iako je sudac naglasio da bi došao do istog zaključka „bez obzira na tumačenje [NPCSC-a]“. Njihova žalba nije bila uvažena, a u međuvremenu im je naređeno da napuste svoja mjesta.

Iako NPCSC ima ovlast tumačiti Temeljni zakon, činjenica da je to učinio u trenutku kada su već postojale političke napetosti izazvala je zabrinutost glede vladavine prava i neovisnosti pravosuđa u Hong Kongu te se smatralo da je zapravo prejudicirao sudske odluke.

Privatne osobe pokrenule su još nekoliko postupaka izmjena pravosudnih propisa i odluka vezanih uz polaganje prisege izabраниh zakonodavaca, a vlada je tražila diskvalifikaciju još četiri prodemokratski orijentirana zakonodavca. Postupci još traju.

Posljednje mjeseci u 2016. obilježile su pripreme za izbore za glavnog upravitelja. Trenutačni glavni upravitelj iznenadio je mnoge izjavivši da se neće kandidirati. Izbori za 1 194 člana **Izbornog povjerenstva** koje će izabrati glavnog upravitelja Hong Konga održani su 11. prosinca. Na izbore je izašao rekordan broj birača (46 %), gotovo dvostruko veći od onoga 2011. kada je na izbore izašlo 27,6 % birača. Iako su pandemokrati ostvarili mnogo bolje rezultate nego na prošlim izborima te će imati određeni utjecaj, stranke bliske vlasti zadržale su značajnu većinu.

Vladavina prava i pravosuđe

Neovisno o zabrinutosti koja je nastala zbog slučaja nestanka pet izdavača i izmjena pravosudnih propisa i odluka koje su pobudile veliku pozornost, vladavina prava u načelu se poštovala i sudstvo je u 2016. zadržalo svoje visoke standarde. Prema *Izvješću o globalnoj konkurentnosti 2016.–2017.*⁴ Hong Kong se našao na osmom mjestu po neovisnosti pravosuđa. Brojni su pravници izrazili zabrinutost zbog NPCSC-ova tumačenja članka 104. i organizirali prosvjed, tvrdeći da se radi o najtežem slučaju političkog uplitanja u hongkonško pravosuđe od predaje vlasti.

Očuvanje neovisnosti pravosuđa i potpuno poštovanje vladavine prava ključni su za održavanje demokratske legitimnosti Hong Konga, njegova statusa međunarodnog poslovnog središta i konsolidacije njegove uloge kao međunarodnog središta za arbitražu i posredovanje.

Jednake mogućnosti, prava i slobode

Sloboda je u Hong Kongu uvelike zajamčena. Sloboda izražavanja, sloboda medija i sloboda informiranja dio su hongkonških ključnih vrijednosti u skladu s načelom „jedna zemlja, dva sustava“. One su i nužan sastavni dio njegova važnog položaja kao globalnog poslovnog centra. EU poziva sve dionike da zaštite te vrijednosti.

Mediji, uključujući digitalne medije, i dalje su većinom slobodni i u njima se izražavaju različita stajališta. Međutim, u godišnjem izvješću Udruge novinara iz Hong Konga (HKJA) navedeno je da raste dojam da se u tiskanim i elektroničkim medijima primjenjuje autocenzura, posebno kada izvještavaju o pitanjima povezanim s kontinentalnom Kinom. Prema navodima Udruge 2016. bila je „iznimno teška“ godina u pogledu slobode medija, a načelo „jedna zemlja, dva sustava“ ozbiljno je ugroženo. Udruga je i kritizirala tendenciju imenovanja osoba bliskih Pekingu na ključne položaje u upravama lokalnih medija. Zabrinutost je izazvala i činjenica da su nekoliko hongkonških medijskih kuća preuzela društva iz kontinentalne Kine. Prema *Svjetskom indeksu slobode medija za 2016.* Hong Kong se popeo za jedno mjesto i sada se nalazi na 69. mjestu, iako je istaknuto postojanje negativnog trenda. U studenome je međunarodna udruga književnika PEN otvorila svoj centar u Hong Kongu radi obrane slobode govora.

⁴ http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

Nakon nestanka petorice izdavača navodno su neke knjižare s polica uklonile knjige koje su kritički nastrojene prema kineskim dužnosnicima, a neke su se zatvorile, dok izdavači javljaju o slučajevima ometanja tiskanja, skladištenja i distribucije publikacija.

U 2015. su imenovanja u sveučilišna vijeća izazvala velike rasprave o **akademskoj slobodi** i neovisnom upravljanju visokim učilištima. Zahtjevi da se glavnom upravitelju onemogućiti da po službenoj dužnosti obavlja dužnost rektora svih sveučilišta u Hong Kongu nastavili su se i u 2016. Mnogi pripadnici akademske zajednice smatraju da se tom praksom ugrožava neovisno upravljanje sveučilištima i da bi se time dugoročno moglo naštetiti akademskoj slobodi u Hong Kongu.

Hong Kong još uvijek nema sveobuhvatni **zakon o borbi protiv diskriminacije**. Povjerenstvo za jednake mogućnosti (EOC) u siječnju je objavilo studiju o diskriminaciji na temelju seksualne orijentacije u kojoj navodi da je diskriminacija protiv pripadnika LGBTI zajednice raširena. Ipak, 55,7 % stanovništva podržalo je zakonodavstvo za suzbijanje diskriminacije. Povjerenstvo za jednake mogućnosti pozvalo je vladu da pokrene javno savjetovanje o sadržaju budućih zakonodavnih propisa.

Nakon poduzetih javnih savjetovanja i rasprava o **preispitivanju Zakona o sprečavanju diskriminacije** EOC je u ožujku vladi prosljedio svoje preporuke. Prioritetna područja su prava osoba s invaliditetom, ravnopravnost žena, diskriminacija na temelju rase, narodnosti, državljanstva i prebivališta te ravnopravnost parova koji žive zajedno.

Strani radnici u kućanstvu, kojih ima otprilike 300 000, i dalje nemaju radnu i socijalnu zaštitu. Posebno zabrinjavaju sljedeće dvije odredbe: uvjet da radnici moraju živjeti u mjestu rada i pravilo od „dva tjedna“ prema kojemu strani radnici u kućanstvu moraju pronaći posao u roku od dva tjedna od isteka njihova ugovora ili će biti deportirani. Dužničko ropstvo i nepravilno postupanje u agencijama za zapošljavanje također su razlog za zabrinutost. Vlada je poduzela korake za rješavanje tih pitanja te objavila neobvezujući kodeks ponašanja, no potrebno je poduzeti još odlučnije korake.

Trgovanje ljudima i dalje je problem, posebno zato što ne postoji usklađeni zakonodavni i politički okvir. Vlada Posebnog upravnog područja osnovala je radnu skupinu koja će se baviti tim pitanjem i koja surađuje s EU-om i drugim članovima međunarodne zajednice.

Godina 2016. bila je i razdoblje burne rasprave o **izbjeglicama**. Lokalnu i međunarodnu zajednicu uznemirile su izjave glavnog upravitelja u medijima da bi se Hong Kong mogao povući iz Konvencije Ujedinjenih naroda protiv mučenja (CAT) kako bi se ograničio priljev migranata koji traže zaštitu u skladu s načelom zabrane prisilnog vraćanja. Hong Kong nije izravni potpisnik Konvencije, već kao dio Narodne Republike Kine. Nekoliko visokih dužnosnika naknadno je izjavilo da se Hong Kong nema namjeru povući iz Konvencije. Međutim, hongkonška vlada smatra da je potrebno revidirati postupak zahtjeva za zaštitu u skladu s načelom zabrane prisilnog vraćanja te tvrdi da postoji mogućnost zlouporabe tih zahtjeva, što je dovelo do 10 000 neriješenih slučajeva.

Smatra se da je korupcija bila pod kontrolom te da je **sustav borbe protiv korupcije** snažan i otporan. Hong Kong se može pohvaliti visokim standardima transparentnosti i mjera suzbijanja korupcije. Nadležna tijela te politički i poslovni čelnici priznaju da je transparentnost ključna za Hong Kong kako bi on ostao međunarodni poslovni centar, među ostalim za poduzeća u kontinentalnoj Kini.

Odnosi između Hong Konga i kontinentalne Kine

Jedan dio hongkonškog društva ozbiljno je zabrinut zbog postupnog opadanja „visokog stupnja neovisnosti“ Hong Konga unutar Narodne Republike Kine i zbog sve manjeg poštovanja hongkonških vrijednosti i načina života u skladu s načelom „jedna zemlja, dva sustava“. Najveći izazovi za odnose između Hong Konga i Narodne Republike Kine bili su pojava radikalnih političkih tendencija u Hong Kongu i NPCSC-ovo tumačenje članka 104. Rok do 2047. samo pridonosi povećanju zabrinutosti i nesigurnosti hongkonškog društva u vezi s budućnošću načela „jedna zemlja, dva sustava“, iako je Peking ponovno zajamčio da će se to načelo u potpunosti poštovati i vjerno provoditi.

Nakon što je jedan od izdavača javno rekao da snage koje su ga otele pripadaju kontinentalnoj Kini, glavni upravitelj CY Leung pisanim je putem od kineske središnje vlade zatražio objašnjenje. Nadležna tijela Hong Konga i kineska središnja vlada održale su nekoliko krugova pregovora kako bi postigle dogovor o mehanizmu prekograničnog obavještanja za stanovnike Hong Konga koji se nalaze u pritvoru u kontinentalnoj Kini i obrnuto.

Vođa Nacionalnog narodnog kongresa Zhang Dejiang bio je u službenom posjetu Hong Kongu od 17. do 19. svibnja povodom sastanka na vrhu o strategiji „Jedan pojas, jedan put“. To je bio prvi posjet nekog visokog pekinškog dužnosnika nakon propale političke reforme i „kišobran-revolucije“ za demokraciju 2014. Zhang je time nastojao stanovnike Hong Konga uvjeriti da će se načelo „jedna zemlja, dva sustava“ i dalje primjenjivati. Obratio se i oporbenim pandemokratima, no zbog povećanih političkih napetosti nije ostvarena produktivnija komunikacija. Krajem godine kineska je središnja vlada objavila da će izdati tzv. dozvole za povratak kući (dozvole za slobodno putovanje u kontinentalnu Kinu) nekim pandemokratski orijentiranim političarima koji ih nisu imali.

Razvoj događaja u području gospodarstva

Realni rast BDP-a u Hong Kongu u 2016. iznosio je 1,9 %⁵, dok je 2015. rast iznosio 2,4 %. U prvoj polovici godine rezultati vanjskog sektora nisu ispunili očekivanja zbog nepovoljnog rasta u globalnom trgovinskom okruženju. Negativan utjecaj na sektor maloprodaje imao je i snažan pad broja turista iz kontinentalne Kine. Prema drugoj polovici 2016. gospodarstvo se postupno oporavljalo, a izvoz robe i usluga porastao je. Na tržištu rada zabilježena je puna zaposlenost, a stopa nezaposlenosti u 2016. iznosila je niskih 3,4 %. Inflacija je ostala stabilna, a potrošačke cijene tijekom godine porasle su za 2,3 %.

⁵ Ako nije drugačije navedeno, svi podaci o gospodarskim pokazateljima koji se odnose na gospodarstvo Hong Konga potječu iz Uprave Hong Konga za popis stanovništva i statistiku.

U svojem godišnjem obraćanju radi predstavljanja politika 13. siječnja 2016. glavni upravitelj CY Leung predstavio je niz inicijativa za razvoj gospodarstva, poticanje inovacija i tehnologije te poboljšanje obrazovanja i zdravstva. Istaknuo je ulogu Hong Konga u kineskoj inicijativi „Jedan pojas, jedan put“ (OBOR) i u njezinu 13. petogodišnjem planu. Izjavio je da će Hong Kong nastaviti s provedbom sporazuma o slobodnoj trgovini (FTA), sporazuma o poticanju i zaštiti ulaganja, sveobuhvatnih sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (CDTA) i sporazuma o uslugama u zračnom prometu s glavnim trgovinskim partnerima povezanim s inicijativom „Jedan pojas, jedan put“.

U proračun za razdoblje 2016.–2017.⁶ uključene su brojne mjere financijske pomoći kako bi se poduzećima i stanovnicima pomoglo prebroditi razdoblje slabljenja gospodarstva i kako bi se potaknula potrošnja. U proračunu su navedeni različiti programi financiranja i inicijative kojima bi se potaknuo razvoj inovacija i tehnologije (uključujući financijske tehnologije, tzv. *fin-tech*) te novoosnovanih poduzeća, olakšalo pronalaženje novih tržišta i povećala nastojanja oko promicanja inicijative OBOR. Unatoč tome što su se javni rashodi tijekom godina povećavali, Posebno upravno područje Hong Kong ostvarilo je znatan financijski višak, tako da su fiskalne rezerve krajem fiskalne godine 2016.–2017. dosegle 935,7 milijardi HKD ili 37 % BDP-a.

Slijedeći plan donesen na početku godine, hongkonške su vlasti na različite načine nastojale ojačati nacionalnu strategiju „Jedan pojas, jedan put“. Osnovan je upravljački odbor, kojem će na čelu biti glavni upravitelj, čiji će zadatak biti izrada strategija i politika za sudjelovanje Hong Konga u OBOR-u, kao i posebni Ured za inicijativu „Jedan pojas, jedan put“. U isto je vrijeme, u srpnju, Monetarno tijelo Hong Konga osnovalo Ured za financiranje ulaganja u infrastrukturu (IFFO) radi promicanja Hong Konga kao polazne točke za financiranje ulaganja u infrastrukturu. Kad je riječ o regulativi, Hong Kong je potpisao sporazume o uslugama u zračnom prometu i/ili ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s nekoliko zemalja povezanih s inicijativom „Jedan pojas, jedan put“ (Maltom, Srbijom i Latvijom) radi pripreme za moguće prilike za razvoj. U pripremi su pregovori o sporazumima o slobodnoj trgovini s Gruzijom i Maldivima putem kojih Hong Kong želi proširiti svoju mrežu sporazuma o slobodnoj trgovini na Euroaziju. Tijekom 2016. obavljeno je nekoliko službenih posjeta zemljama povezanim s inicijativom OBOR i promotivnih aktivnosti.

Drugu godinu zaredom Hong Kong je bio vodeće svjetsko tržište za inicijalne javne ponude te je prikupljeno 24,8 milijardi USD⁷. Više od 80 % sredstava odnosilo se na financijske institucije kontinentalne Kine. Hong Kong je kao glavni centar za prikupljanje sredstava za kineska poduzeća i dalje bio konkurentniji od Šangaja i Shenzhena. Međutim, razvoj *offshore* poslovanja s RMB-om naišao je na prepreke zbog nastavka deprecijacije kineske valute. Došlo je do smanjenja sredstava za očuvanje likvidnosti RMB-a i transakcija u RMB-u, prije svega zbog očekivanja daljnje deprecijacije RMB-a. Hong Kong je i dalje bio platforma za ispitivanje reforme kineskog tržišta kapitala. Nakon uspješnog pokretanja programa

⁶ Fiskalna godina u Posebnom upravnom području Hong Kongu traje od 1. travnja do 31. ožujka sljedeće godine.

⁷ Izvor: Priopćenje društva Hong Kong Stock Exchanges and Clearing Ltd. (HKEx) od 20. prosinca 2016.

povezivanja šangajske i hongkonške burze u studenome 2014., 5. prosinca pokrenuta je i druga burzovna poveznica, ona sa Shenzhenom. Sustav trgovanja na povezanim burzama u Hong Kongu i Shenzhenu međunarodnim ulagačima omogućuje trgovanje 881 dionicom uvrštenom na burzu u Shenzhenu, a odabrani ulagači iz kontinentalne Kine imaju pristup 417 hongkonških dionica. Taj je program novi važan korak u nastojanjima Kine da poveća povjerenje ulagača u tržišta vrijednosnim papirima nakon previranja do kojih je došlo u ljeto 2015. te predstavlja važan korak prema reformi kineskih financijskih tržišta. Prema izjavi Monetarnog tijela Hong Konga, obje će strane u dogledno vrijeme istražiti mogućnost povezivanja tržišta obveznicama.

Dok su se financijske usluge povoljno razvijale, čime se položaj Hong Konga kao međunarodnog financijskog središta ustalio, neki gospodarski sektori (posebno lučki sektor i s njime povezani sektori i djelatnosti) nastavili su slabjeti. Hongkonška luka našla se pod sve većim pritiskom kontinentalnih luka nakon što je Kina ublažila politiku koja se odnosi na pomorski promet i dopustila stranim plovilima utovar i istovar na svojoj obali. Hong Kong zbog toga postepeno prestaje biti mjesto za pretovar robe koja se prevozi u kontinentalnu Kinu i iz nje, a ta je roba iznosila 40 % tereta za pretovar. Dok je Hong Kong prije više od desetljeća bio najveća kontejnerska luka na svijetu, 2015. nalazio se tek na petom mjestu, iza Šangaja, Singapura, Shenzhena i Ningbo⁸. Protok kontejnera hongkonškoj luci u 2016. smanjio se za još 2,2 %.

Industrijska struktura Posebnog upravnog područja Hong Konga velikim je dijelom ostala nepromijenjena od 1997. Kako bi se suočio s izazovima digitalnoga doba, Hong Kong svoju strategiju rasta nastoji preusmjeriti na tehnologiju i inovacije. Vlada je u proračunu za 2016.–2017. predvidjela dosad neviđenih 18 milijardi HKD za promicanje inovacija i razvoja tehnologije, od čega 8,2 milijarde HKD za izgradnju industrijskih višekatnica za reindustrijalizaciju. Ured za inovacije i tehnologiju osnovan je u studenome 2015., a cilj mu je predvoditi sektor u nastojanju da dostigne željenu razinu razvoja. Pilot-program vaučera za tehnologiju vrijedan 500 milijuna HKD pokrenut je 2016. kako bi MSP-ovima omogućio pristup financijskoj pomoći radi poboljšanja tehnoloških kapaciteta. U pripremi su i druge inicijative, poput fonda rizičnog kapitala za inovacijsku u tehnologiju (za poticanje javno-privatnih partnerstava) i program istraživanja *Midstream* (namijenjen sveučilištima za pretvaranje istraživanja u komercijalni uspjeh).

Hongkonška je vlada financijske tehnologije prepoznala kao obećavajuće područje rasta. U rujnu je Monetarno tijelo Hong Konga najavilo da će pokrenuti niz političkih inicijativa u tom području, uključujući osnivanje čvorišta za inovacije na području financijske tehnologije i kontrolirano okruženje (*sandbox*) za nadzor financijskih tehnologija, čime bi se omogućilo brže odobravanje eksperimenata na području financijskih tehnologija. Vlada se nada da će Hong Kong postupno preteći Singapur i Tokio te postati vodeći financijski centar u Aziji.

Zemljište i stanovanje

⁸ Izvor: Pomorska uprava Posebnog upravnog područja Hong Konga.

Tržište nekretnina bilo je dinamično, a cijene stanova u 2016. dosegle su novi vrhunac. Cijene stanova, osobito malih i srednjih, znatno su se povećale u drugoj polovici godine pa je prosječna cijena u prosincu 2016. bila 77 %⁹ veća od maksimalne cijene 1997. Kako bi se suzbio prekomjeran rast cijena stanova, vlada je 5. studenoga podigla na 15 % cijenu upravnih pristojbi za kupnju nekretnine koja nije prva nekretnina i za poduzeća čime je zamijenila progresivni porezni režim prema kojemu je najviša stopa iznosila 8,25 %. Međutim, cijene stanova i dalje su previsoke za mnoge, osobito za pripadnike mlađe generacije.

Stoga je za vladu Posebnog upravnog područja Hong Konga cjenovna pristupačnost stanova i dalje osjetljivo pitanje. Prema nekim globalnim istraživanjima Hong Kong se nalazi na dnu ljestvice gradova po cjenovnoj pristupačnosti stanova¹⁰. Vlada je stoga izradila dugoročnu strategiju za stanovanje prema kojoj će tijekom sljedećih 10 godina ponuditi 280 000 socijalnih stanova. Prema izvješću o napretku za 2016. u sljedećem se desetljeću očekuje nedostatak odgovarajućeg zemljišta za socijalne stanove jer će biti sve teže osigurati dovoljno zemljišta za izgradnju. Potraga za odgovarajućim zemljištem za izgradnju stambenih zgrada i njegova kupnja dovela je do dubokih podjela, osobito u ruralnim područjima, gdje su interesi vlasnika stanova, osoba koje žive na zapuštenim terenima¹¹ (bespravni stanari), stanovnika sela i ekoloških skupina ponekad nepomirljivi. Zbog protivljenja različitih interesnih skupina postupak prostornog planiranja postao je duži i kompliciraniji.

Značajnu su ulogu na tržištu nekretnina u pogledu potražnje odigrala poduzeća iz kontinentalne Kine čija je prisutnost u Hong Kongu porasla¹². Građevinske kompanije iz kontinentalne Kine sudjelovale su u 62 % vladinih natječaja za stambene lokacije te su dobile 24 % ugovora tijekom 2016.¹³ Zbog njihove pojačane aktivnosti na tržištu javnog zemljišta u Hong Kongu cijene nekih zemljišta porasle su te su lokalna poduzeća izgurana s tržišta. Kineske financijske institucije i konglomerati postali su i glavni kupci vrhunskih poslovnih prostora. Ta povećana potražnja financijskih institucija kontinentalne Kine temelji se na odljevu kapitala koji je omogućen širenjem prekograničnih investicijskih kanala te očekivanom daljnjom deprecijacijom RMB-a u odnosu na dolar.

Poslovno okruženje

U poslovnom okruženju u Hong Kongu 2016. pojavile su se neke poteškoće. MSP-ovi, novoosnovana poduzeća, strana društva i neke fizičke osobe nailazili su na nepotrebne komplikacije pri otvaranju bankovnih računa. Na to su vlasti upozorile lokane i strane

⁹ Izvor: *Gospodarstvo u 2016. i izgledi za 2017.*, vlada Posebnog upravnog područja Hong Konga.

¹⁰ Prema 12. godišnjem *Međunarodnom pregledu cjenovne pristupačnosti stanova* (2016.), od 367 navedenih gradova cijene stanova najmanje su pristupačne u Hong Kongu, gdje prosječna cijena stana iznosi 19 prosječnih bruto godišnjih dohodaka.

¹¹ Zapušteno (tzv. *brownfield*) zemljište većinom je poljoprivredno zemljište u ruralnom dijelu regije New Territories, posebno u njegovim relativno ravničarskim i pristupačnim dijelovima. To je zemljište korišteno za različite neregulirane industrijske djelatnosti poput skladišta na otvorenom, pomoćnih lučkih objekata, industrijskih radionica, logističkih djelatnosti, reciklažnih dvorišta te držanja građevinskih strojeva i materijala.

¹² Prema podacima Uprave Hong Konga za popis stanovništva i statistiku, broj poduzeća iz kontinentalne Kine u Hong Kongu povećao se sa 853 u 2012. na 1 123 u 2016.

¹³ Izvor: JLL, Hong Kong.

trgovačke komore, tvrdeći da to nije u skladu sa željom Hong Konga da bude glavna poveznica (tzv. *super-connector*) između Kine i svijeta te centar za inovacije i novoosnovana poduzeća. Monetarno tijelo Hong Konga na kraju je interveniralo i u rujnu bankama prosljedilo okružnicu. Međutim, to pitanje još nije do kraja riješeno.

Činilo se da će Pravilnik o tržišnom natjecanju, koji je stupio na snagu u prosincu 2015., dovesti do postupnih promjena u hongkonškim poslovnim praksama i poslovnoj kulturi. Na primjer, u 2016. 19 poslovnih udruga uklonilo je ograničenja cijena ili tarife. Povjerenstvo Hong Konga za tržišno natjecanje primilo je gotovo 1 900 žalbi i upita od kojih je 130 prosljedeno na obradu. Dva sektora na koja su se žalbe i upiti najčešće odnosili bili su „Nekretnine i upravljanje nekretninama“ i „Profesionalne i tehničke usluge“. Nekoliko žalbi odnosilo se na namještanje ponuda, što je čest problem u sektoru renovacije zgrada. U trećem tromjesečju 2016. Povjerenstvo Hong Konga za tržišno natjecanje izdalo je prvi prijedlog za skupno izuzeće za određene sporazume vezane uz pomorski linijski prijevoz. Još je potrebno riješiti pitanje nekih posebnosti hongkonškog sustava, osobito nepostojanja sustava za spajanje društava iz različitih sektora, nepostojanja privatnih tužbi i izuzeća državnih tijela od kontrole.

Na području politike zaštite okoliša Hong Kong je objavio odluku da će tijekom sljedećih 5 godina postupno ukinuti trgovinu slonovačom. Ta zakonodavna izmjena trebala bi biti prosljedena Zakonodavnom vijeću u prvoj polovici 2017. U prosincu je hongkonška vlada predstavila prvu gradsku strategiju i akcijski plan za očuvanje biološke raznolikosti i podupiranje održivog razvoja te je u prve 3 godine namijenila 150 milijuna HKD za inicijative u području biološke raznolikosti.

Međunarodne obveze

Hong Kong je ostvario kontinuiran napredak u provedbi automatske razmjene financijskih informacija u poreznim pitanjima (AEOI) u skladu sa standardima OECD-a¹⁴. Zakonodavno vijeće je u lipnju donijelo uredbu o izmjeni nacionalnog prava radi osiguravanja potrebnog pravnog okvira za AEOI. Hong Kong će od 2018. biti spreman za automatsku razmjenu poreznih podataka s Japanom i Ujedinjenom Kraljevinom. Nadalje, Hong Kong je pozvao još 16 država članica EU-a da u nadležnim tijelima otvore rasprave o sporazumima o automatskoj razmjeni financijskih podataka te će nastaviti pregovore o poreznim sporazumima s još nekim državama članicama.

U lipnju je Hong Kong obavijestio OECD o namjeri da provede paket mjera za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS). Kako bi zadovoljio zahtjeve OECD-a, Hong Kong namjerava odgovarajuće prijedloge izmjena zakona dostaviti Zakonodavnom vijeću sredinom 2017. Stoga je vlada u listopadu provela savjetovanje o stajalištima poduzeća glede primjene OECD-ovih mjera za suzbijanje smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti.

¹⁴ Hong Kong je u rujnu 2014. najavio da podržava standard OECD-a kako bi se do kraja 2018. započelo s obostranim razmjenama informacija s odgovarajućim partnerima.

Hong Kong je nastavio jačati mjere za suzbijanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma. U ožujku je Hongkonško udruženje banaka svim svojim članovima izdalo smjernice (izrađene u dogovoru s Monetarnim tijelom Hong Konga) o borbi protiv pranja novca u trgovini. Istaknuto je da je zbog režima koji je trenutačno na snazi Hong Kong privlačan ne samo za trgovinu i investicije nego i za nezakonite aktivnosti. Cilj tih smjernica jest pomoći financijskim institucijama da općenita načela Uredbe o sprečavanju pranja novca i sprečavanju financiranja terorizma (financijske institucije) iz 2012. pretvore u provodive interne postupke. Ured za sigurnost je u prosincu Zakonodavnom vijeću podnio prijedlog za izmjenu Uredbe Ujedinjenih naroda (o mjerama protiv terorizma) kako bi se u obzir uzele najnovije preporuke o borbi protiv financiranja terorizma Radne skupine za financijsko djelovanje i kako bi se primijenila Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a br. 2178. Primjenom novih mjera ubrzo će se zamrzavanje imovine koja pripada osobama osumnjičenima za terorizam te će se tim osobama zabraniti napuštanje Hong Konga ili ulazak u neku drugu državu radi počinjenja terorističkih djela.

Unatoč nastojanjima na području regulative reputacija Hong Konga kao međunarodnog financijskog središta pretrpjela je težak udarac uslijed afere „Panama Papers“, zbog koje se postavilo pitanje postoji li u Hong Kongu učinkovita regulativa za sprečavanje zlouporabe *offshore* poduzeća. Prema Međunarodnom konzorciju istraživačkih novinara Hong Kong je bio glavno tržište za društvo Mossack Fonseca, odvjetničko društvo iz Paname koje je pomagalo klijentima u upravljanju imovinom preko tajnih *offshore* kanala. Velik broj klijenata toga društva pripadao je hongkonškim povezanim društvima ili su došli preko njih. Nadležna tijela Hong Konga izjavila su da u Hong Kongu nije postojao zakon kojim bi se poduzećima ili trgovačkim društvima zabranilo osnivanje poduzeća u jurisdikcijama izvan Hong Konga.

Bilateralni odnosi i suradnja EU-a i Hong Konga tijekom 2016.

Odnosi EU-a i Hong Konga dodatno su ojačali tijekom 2016. Kao i prethodnih godina, EU je bio drugi najveći trgovinski partner Hong Konga nakon kontinentalne Kine¹⁵, a Hong Kong je bio EU-ov 14. najveći trgovinski partner za trgovinu robom te ključan partner u trgovini uslugama.

Bilateralna trgovina robom između EU-a i Hong Konga znatno se povećala 2016., za čak 7,3 %, te je dosegla 53,2 milijardi EUR, uz trgovinski višak EU-a u iznosu od 16,8 milijardi EUR¹⁶, što je njegov peti najveći trgovinski višak. Bilateralna trgovina uslugama iznosila je 2015. (prema posljednjim dostupnim podacima) 22,77 milijardi EUR uz deficit EU-a u iznosu od 506 milijardi EUR.

Ulagački odnosi nastavili su napredovati. EU je u 2015. bio treći najveći izvor izravnih stranih ulaganja (FDI) u Hong Kongu, nakon Britanskih Djevičanskih otoka i kontinentalne

¹⁵ Rangiranje se temelji na trgovinskoj statistici koju je objavila Uprava Hong Konga za popis stanovništva i statistiku.

¹⁶ Izvor: Comext, Eurostatova referentna baza podataka za međunarodnu trgovinu robom. Privremeni podaci od 14. veljače 2017.

Kine¹⁷. Hong Kong je jedan od deset najvažnijih ulagača u EU-u. U 2015. izravna ulaganja u Hong Kong iznosila su 119,4 milijarde EUR, a izravna ulaganja iz Hong Konga u EU dosegla su 80,4 milijarde EUR¹⁸. Trgovačkih društava iz EU-a bilo je 2 107, tako da su ona i dalje najveća skupina stranih društava s poslovnim nastanom u Hong Kongu¹⁹.

Kao prirodna poslovna i ulagačka platforma između Kine i Europe, Hong Kong će svakako imati koristi od povećanog priljeva ulaganja. Tijekom 2016. EU i Hong Kong neslužbeno su ispitali koju bi ulogu Hong Kong mogao imati u Planu ulaganja za Europu i u okviru inicijative OBOR.

Na desetom strukturiranom dijalogu između EU-a i Hong Konga održanom u Bruxellesu 17. studenoga postignuti su sljedeći značajni rezultati:

- postignut je dogovor o mjerama koje je potrebno poduzeti kako bi se olakšao izvoz mesa i mesnih proizvoda iz EU-a
- postignut je dogovor da će se održavati dijalog i provoditi suradnja na području sigurnosti hrane i pitanja povezanih sa zdravljem
- EU i Hong Kong pozdravili su obećavajuću suradnju u okviru novoosnovane Radne skupine za intelektualno vlasništvo te su se složili da će se stručnjaci za ulaganja obiju strana sastati i razmijeniti informacije o novostima vezanima uz njihove ulagačke politike; složili su se i da će nastaviti jačati suradnju u okviru WTO-a
- odlučili su uskladiti aktivnosti na području nezakonite trgovine divljom florom i faunom
- izvijestili su jedan drugoga o provedbi mjera na području transparentnosti u poreznim pitanjima i suzbijanja smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti pod okriljem G-20 i OECD-a.

EU i Hong Kong nastavili su dobru suradnju u okviru akcijskog plana o suradnji na području carinske provedbe prava intelektualnog vlasništva. U ožujku su priveli kraju šestomjesečni pilot-projekt u sklopu kojega su razmjenjivali informacije o slučajevima zadržavanja putem sigurnih sustava te su zajedničkim snagama analizirali statističke podatke o zadržavanju na granici. U taj je pilot-projekt bilo uključeno pet zračnih luka u EU-u. Nakon ovog pozitivnog iskustva EU i Hong Kong odlučili su proširiti svoju suradnju uključivanjem većeg broja zračnih luka u EU-u.

Kako bi se olakšala bilateralna trgovina, EU i Hong Kong utvrdili su plan rada koji bi mogao dovesti do uzajamnog priznavanja programa ovlaštenih gospodarskih subjekata (AEO).

Na području istraživanja i inovacija u 2016. postignut je napredak u programu suradnje Europske komisije i hongkonškog Vijeća za istraživačke stipendije koja je započeta 2015. radi

¹⁷ Izvor: *Izravna strana ulaganja u Hong Kong u 2015.*, Uprava Hong Konga za popis stanovništva i statistiku.

¹⁸ Izvor: Eurostat i Glavna uprava za trgovinu.

¹⁹ Izvor: *Godišnje istraživanje trgovačkih društava u Hong Kongu koja zastupaju matična društva smještena izvan Hong Konga za 2016.*, Uprava Hong Konga za popis stanovništva i statistiku.

poticanja suradnje u zajedničkim akademskim istraživačkim projektima u sklopu okvirnog programa EU-a Obzor 2020. U rujnu je Vijeće za istraživačke stipendije dodijelilo prvi iznos od 2 milijuna HKD za projekt hongkonškog Politehničkog sveučilišta. U listopadu je objavljen drugi poziv na podnošenje prijave za razdoblje 2016.–2017. u sklopu programa Obzor 2020.

Kao dio plana za pravedno oporezivanje na globalnoj razini EU je nastavio svoj rad na sastavljanju zajedničkog popisa nekooperativnih poreznih jurisdikcija. Tako je na temelju preprocjene svih zemalja koje nisu članice EU-a izrađena „tablica pokazatelja“. Tablica pokazatelja nije preliminarni popis EU-a niti predstavlja prosudbu o zemljama koje nisu članice EU-a. Hong Kong je naveden kao zemlja s netransparentnim pokazateljima rizika i povlaštenim stopama poreza na dobit. Istodobno, Hong Kong je pojačao svoje napore, osobito potpisivanjem bilateralnih sporazuma nadležnih tijela (CAA) za automatsku razmjenu financijskih informacija s Ujedinjenom Kraljevinom i Japanom na temelju OECD-ova modela te se obratio gotovo svim državama članicama EU-a radi potpisivanja sporazuma nadležnih tijela (CAA), sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja (CDTA) i sporazuma o razmjeni poreznih podataka. Dobio je pozitivan odgovor nekoliko država članica te čeka povratnu informaciju od ostalih.

Odnosi EU-a i Hong Konga na području financijskih usluga ojačali su na novom godišnjem europsko-azijsko-pacifičkom forumu, čiji je inauguralni sastanak održan u listopadu u Singapuru. Ondje su se sastali svi članovi Azijsko-pacifičkog regionalnog odbora Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO), Europska komisija (koju je zastupala Glavna uprava za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala) i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala kako bi razmijenili informacije i mišljenja o politikama i razvoju događaja u pogledu regulative. Hong Kong je zastupala Komisija za vrijednosne papire i budućnosnice. Cilj Foruma bila je razmjena informacija o trenutačnim regulatornim okvirima i budućim kretanjima, a poseban naglasak stavljen je na mogućnosti jačanja koordinacije s azijsko-pacifičkom regijom u području financijskih usluga, odluke o jednakosti koje treba donijeti Europska komisija i slične odluke koje trebaju donijeti tijela azijsko-pacifičke regije te nove prioritete politika za globalni regulatorni plan.

Poslovne interese EU-a u Hong Kongu zastupa Europska gospodarska komora, krovna institucija čije su članice petnaest europskih komora u Hong Kongu i jedna u Makau. Europska gospodarska komora ima pet „poslovnih vijeća“ čija su područja automobilska industrija, zaštita trgovačkih marki, energija i okoliš, financijske usluge i informacije te komunikacija i tehnologija i tijesno surađuje s uredom EU-a u Hong Kongu i Makau kako bi potaknula dijalog s vladom. Tijekom 2016. nastavila je s radom na provedbi programa Europske unije za razmjenu poslovnih informacija kojim se nastojalo ojačati gospodarsko partnerstvo i poslovnu suradnju s Hong Kongom i Makaom te omogućiti intenzivnije i usklađenije zastupanje poslovnih interesa EU-a.

Diplomatske misije EU-a i država članica u Hong Kongu nastavile su surađivati u cilju jačanja ugleda EU-a. U tu je svrhu Ured EU-a organizirao niz „dijaloga“ između šefova misija

EU-a i visokih dužnosnika vlade Hong Konga, Zakonodavnog vijeća i pravosudnih tijela te drugih vodećih dionika, među ostalim iz poslovnog sektora. EU i Hong Kong zajedničkim su snagama nastojali povećati izravne međuljudske kontakte, osobito u područjima akademske suradnje, mobilnosti studenata, kulture i kreativne industrije.

Diplomatske misije EU-a i instituti za kulturu surađivali su s lokalnim partnerima u mnogim aktivnostima povezivanja osoba, na primjer u organizaciji Filmskog festivala EU-a, Europskog paviljona visokog obrazovanja na velikom sajmu obrazovanja i osposobljavanja, Dana jezika EU-a, natjecanja u izradi školskih kalendara i više događaja vezanih uz ljudska prava, uključujući dvodnevnu radionicu o problemu trgovanja ljudima i skup o pravima pripadnika LGBTI zajednice i slobodi vjeroispovijesti. EU se nada da će se taj impuls iskoristiti za nastavak suradnje s vladom, civilnim društvom i poslovnim sektorom u cilju promicanja dijaloga o pravima i slobodama.

U okviru Akadenskog programa EU-a u Hong Kongu (EUAP), konzorcija koji obuhvaća Baptističko sveučilište u Hong Kongu, Sveučilište u Hong Kongu, Kinesko sveučilište u Hong Kongu i Sveučilište u Lingnanu, nastavljeno je jačanje odnosa između EU-a i Hong Konga u okviru akademske suradnje i umrežavanja s lokalnim, regionalnim i europskim partnerima. EUAP je održao niz događaja s temom studija slučaja europskih „pametnih gradova“, a organizirao je i konferencije i seminare. EUAP je također bio domaćin jedinstvene simulacije odlučivanja i politike EU-a nazvane Model Europske unije u kojoj su studenti preuzeli uloge čelnika država ili vlada država članica koji se sastaju u Europskom vijeću.

Tijekom 2016. održano je nekoliko važnih posjeta predstavnika institucija EU-a na visokoj razini. U tim su posjetima sudjelovali predstavnici Europske komisije Jyrki Katainen, potpredsjednik Europske komisije (koji se sastao s glavnim upraviteljem, glavnim tajnikom i ministrom financija), u srpnju i povjerenik za poljoprivredu i ruralni razvoj Phil Hogan u studenome. Posjet g. Hogana otvorio je put postizanju dogovora o mjerama kojima će se olakšati izvoz mesa iz EU-a u Hong Kong.